

Samenkracht

Netwerk Overijsselse Bibliotheken

2021 - 2024

De inhoud van dit document vormt de basis voor een online-versie die gereed is eind 2020.

Netwerk van **Overijsselse**
Bibliotheken

OPBOUW

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken

- De kracht van samenwerking
- Speelveld Netwerk
- Lokaal grenzen verleggen met hulp van het netwerk
- Waarden van het netwerk

Maatschappelijke opgaven & doelen 2021-2024

- Jeugd en onderwijs
- Participatie en zelfredzaamheid
- Persoonlijke Ontwikkeling
- Veranderen en verbreden

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken is een intensieve samenwerking van 23 zelfstandige bibliotheekstichtingen en Rijnbrink – met in totaal 90 vestigingen en bijna 400 medewerkers, met 240.000 leden en ruim 4 mln. bezoekers per jaar.

De kracht van samenwerking

De Overijsselse bibliotheken en Rijnbrink werken al tientallen jaren samen in het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken. Met trots wordt teruggekeken op de resultaten in het verleden. De afgelopen jaren zijn er gezamenlijk veel nieuwe ontwikkelingen opgepakt. Tegelijkertijd liggen er nog volop inhoudelijke en organisatorische uitdagingen in het verschiet.

De Overijsselse bibliotheken dragen, binnen het gehele stelsel van openbare bibliotheekvoorzieningen, actief bij aan verschillende maatschappelijke opgaven om de samenleving verder te brengen. De deelnemers van het netwerk geloven dat de essentie van een leefbare samenleving is dat burgers kunnen meedoen in de samenleving. Daar zet iedereen zich iedere dag weer met passie voor in.

Het netwerk staat regelmatig stil bij het belang van de samenwerking in Overijssel. Ook voorafgaand aan dit meerjarenbeleidsplan is gesproken over de meerwaarde van het **'samen doen'** binnen het netwerk. Vastgesteld is dat het netwerk ook in de toekomst waarde heeft: in kennisuitwisseling, in het elkaar inspireren en in het bieden van **één krachtig gezicht naar buiten**.

Ons verhaal

Bibliotheken zoeken voortdurend naar nieuwe manieren om hun doel te bereiken: mensen beter uit te rusten voor het leven door kennis en leren te bevorderen en hiervoor de juiste en goed georganiseerde middelen in te zetten.

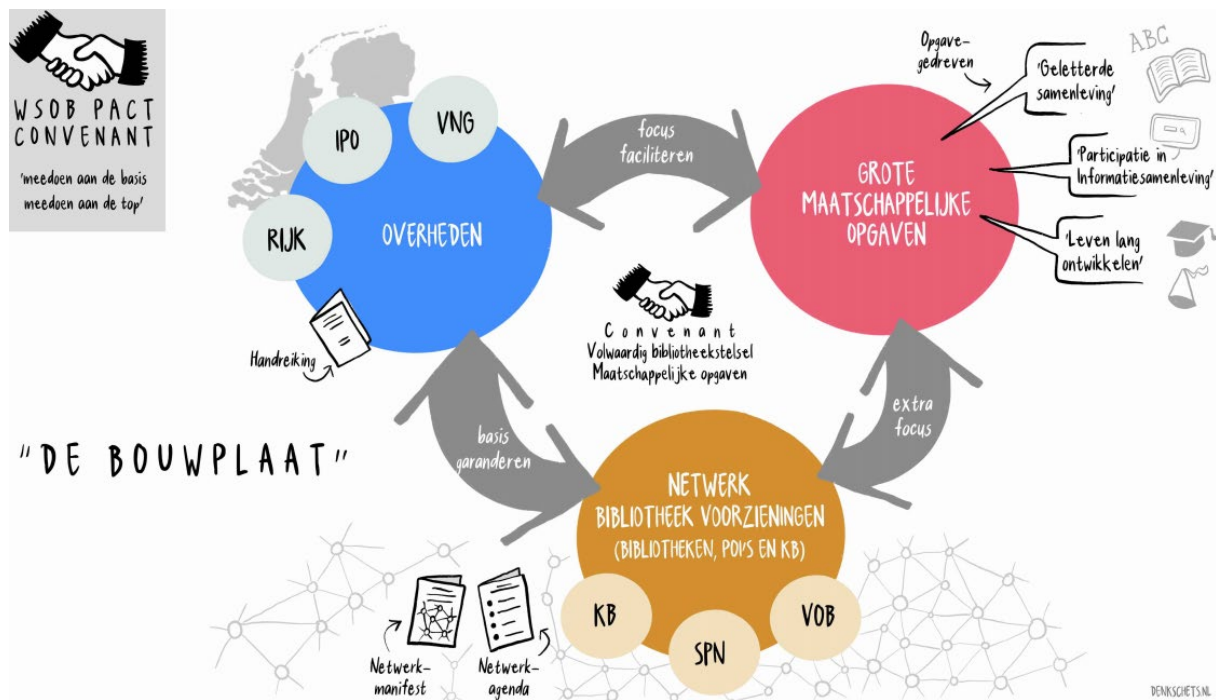
Bibliotheken bieden mensen een kans zich te ontwikkelen. Het netwerk helpt bibliotheken zich te ontwikkelen.

“Als bibliotheken bieden wij mensen ontmoeting, inspiratie en educatie.

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken is hierbij de motor die lokaal grenzen verlegt.”

Speelveld netwerk

Het Overijsselse netwerk bevindt zich in een speelveld met vele spelers en andere netwerken in wisselende samenstelling. Het samenspel vraagt om gedeelde kracht en samen werken aan uitdagende opgaven om de samenleving verder te helpen.

Landelijk: WSOB Pact Convenant 2020-2023 Meedoen aan de basis, meedoen aan de top.

- Geletterde samenleving: het bevorderen van geletterdheid en leesplezier
- Participatie in informatiesamenleving: digitale inclusie en -burgerschap
- Leven lang ontwikkelen: basisvaardigheden, blijvende inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling
- Basis garanderen: randvoorwaarden voor de inhoudelijk opgaven lokaal

Provinciaal: cultuurnota Raak! 2021-2024

- Iedereen kan meedoen
- Bijdrage aan ontwikkeling van steden/dorpen en leefbaarheid (huiskamerfunctie)
- Innovatie, samenwerken en kennisdeling
- Leesbevordering, bestrijding laaggeletterdheid en digitale inclusie
- Toekomstbestendig netwerk, een volgende fase in de samenwerking

Lokaal grenzen verleggen met hulp van het netwerk

De lokale situatie is altijd het uitgangspunt. Het netwerk biedt meerwaarde om de lokale opgave verder te helpen en hierin grenzen te verleggen. Dit doet het netwerk door:

Samen spelen | co-creëren en innoveren

Binnen het netwerk wordt er samen gewerkt aan gemeenschappelijke thema's en doelen. Waar mogelijk worden passende partners gezocht om in co-creatie zaken op te pakken. Samen wordt er immers meer bereikt dan alleen. Bovendien leidt samenwerking vaak tot andere, innovatievere oplossingen. Door goed samenspel in het netwerk hoeven innovaties niet alleen door koplopers ontwikkeld te worden, maar is hier voor alle deelnemers binnen het netwerk ruimte voor.

Verhalen vertellen & luisteren | inspireren en kennis delen

Zowel goede als minder goede cases worden binnen het netwerk met elkaar gedeeld: zowel het falen als het stralen. Beiden zijn waardevol om van te leren en kunnen een inspiratiebron voor andere deelnemers in het netwerk zijn, waardoor grenzen verlegd worden. Kennis delen, elkaar inspireren en van elkaar leren kan op veel manieren en over allerlei thema's.

Slim organiseren | effectief sturen en efficiënt organiseren

Het goed en efficiënt organiseren is een voorwaarde voor goede samenwerking, kennisdeling, co-creatie, innovatie en inspiratie. Door bepaalde zaken centraal of regionaal te organiseren, ontstaat er lokaal meer ruimte om te innoveren. Door samen zaken op te pakken, ontstaat een groter platform met meer slagkracht. Ook dat leidt tot het lokaal grenzen kunnen verleggen.

Waarden van het netwerk

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken doet dit vanuit:

Vernieuwing

Vernieuwen, ontwikkelen en innoveren. Het is onze drive om mensen ontmoeting, inspiratie en educatie te bieden. In een steeds veranderende wereld is vernieuwing daarbij de enige constante.

Oprechtheid

Onze samenwerking is succesvol, omdat die is gebaseerd op vertrouwen, respect, solidariteit, gelijkwaardigheid en transparantie. Deze waarden vormen ook de grondslag van hoe we onze omgeving tegemoet treden. We willen alle mensen maximaal de mogelijkheid geven om mee te kunnen doen in de samenleving.

Lef

We durven ervoor te gaan, te experimenteren en grenzen te verleggen. We hebben het lef om nieuwe dingen te proberen en leren van onze mislukkingen. Want dat zijn we onze bibliotheken, onze leden en de samenleving verplicht!

Maatschappelijke opgaven & doelen 2021-2024

Het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken werkt aan 4 ambities in de periode van 2021-2024. De bibliotheken werken vanuit de lokale opgaven samen in netwerkprojecten. De lokale opgaven staan centraal en van hieruit wordt verbinding gemaakt met de netwerkdoelen, de projecten en activiteiten en de ondersteuning van Rijnbrink hierbij. De samenwerking binnen het netwerk en met Rijnbrink moet de lokale bibliotheek verder helpen. Dit betekent dat per bibliotheek verschillend wordt deel genomen aan de netwerkprojecten en andere activiteiten. Per jaar wordt een jaarplan gemaakt waarin de verbinding wordt gemaakt met de lokale opgaven en prioriteiten hierin.

JEUGD EN ONDERWIJS

Kinderen in Overijssel ervaren de kracht van een verhaal. De Bibliotheek is de vanzelfsprekende partner in leesontwikkeling én de laagdrempelige plek voor kinderen om de wereld van verhalen & talenten te ontdekken.

OPGAVEN

Goed kunnen lezen en digitaal vaardig zijn, is cruciaal om te kunnen functioneren in de samenleving. Tegelijkertijd zien we dat toenemende kansenongelijkheid zorgt voor grote verschillen in de samenleving. Verschillende onderzoeken en adviezen laten een dalende trend in leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier zien. Daarnaast kent Nederland een hoog percentage laaggeletterden. Dit vraagt ook om een actief leesbevorderingsbeleid gericht op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid. De bibliotheken dragen bij aan:

- Vergroten van het leesplezier
- Doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid
- Aanleren van vaardigheden om mee te kunnen doen in een complexere samenleving

DIT DOET HET OVERIJSSELS NETWERK DOOR:

- Het (voor)lezen verankeren in beleid **Doorgaande Lijn** samen met netwerkpartners. Dit zorgt voor draagvlak en gezamenlijk doel.
- Een **positief leesklimaat** creëren wat kinderen motiveert om te lezen. De Bibliotheek werkt samen met partners aan een goed leesaanbod, een sterke leescultuur en positieve leesmotivatie.
- Ouders beter toe te rusten en ondersteunen bij de taalontwikkeling van hun kind om taalachterstand te verminderen. **Er is extra aandacht voor laagtaalvaardige gezinnen.**
- Vergroten van **digitale geletterdheid** van kinderen en jongeren in samenwerking met netwerkpartners.
- De Bibliotheek zichtbaar te maken als **plek ('third place')** voor talentontwikkeling, waar kinderen en jongeren graag verblijven om kennis op te doen en te werken aan leesvaardigheid en digitale geletterdheid.

PARTICIPATIE EN ZELFREDZAAMHEID

Elke inwoner van Overijssel verdient het om mee te doen in de maatschappij. Elk op zijn of haar eigen manier. Dit vraagt om basisvaardigheden (taal en digitaal) en begrijpen wat je moet weten. De Bibliotheek helpt om informatie te begrijpen en de helpende hand te bieden om te leren.

OPGAVEN

Bibliotheken dragen actief bij aan taalvaardige en digitaal vaardige inwoners. Door middel van informeel leren, ondersteunen zij inwoners die het risico lopen niet mee te kunnen doen in de samenleving. Het netwerk werkt aan de volgende opgaven:

- Actief bijdragen aan de lokale inclusieve agenda | met name inzetten op basisvaardige burgers;
- Ontmoeting tussen (groepen) burgers stimuleren en organiseren;
- Kennisuitwisseling | binnen lokaal netwerk en tussen burgers;
- Samenhangende en vraaggerichte programmering | waar mogelijk en relevant in samenwerking en vanuit gedeeld partnerschap.

DIT DOET HET OVERIJSELS NETWERK DOOR:

- Bij te dragen aan een groter aantal **basisvaardige** burgers die daardoor beter mee kunnen doen in de samenleving. Met inzet op thema's zoals eenzaamheid, gezondheid, werk, geld.
- Het doorbreken van de cyclus van **laaggeletterdheid**.
- Informatie toegankelijker te maken in bereik én begrijpelijkheid. De Bibliotheek in de rol van **Informatiemakelaar** verbeteren. Denk aan loketfunctie, sociale kaart, IDO+ met lokaal accent.
- De Bibliotheek positioneren als **plek** voor ontmoeting, debat en community 's.
- De lokale samenwerking (waaronder gemeente) intensiveren bij de implementatie van de **nieuwe Wet Inburgering**.

PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

De altijd veranderende samenleving heeft impact op mensen. Ze maken mensen nieuwsgierig, afwachtend, roepen om dialoog, informatie en inspiratie. De Bibliotheek biedt voor iedereen, een openbare, veilige en laagdrempelige leer- en ontwikkelplek. Ongedwongen, individueel of in groepsverband op zoek naar kennis, vragen, antwoorden, uitdaging en gesprek. De Bibliotheek is er voor iedereen die verder wil ontwikkelen.

OPGAVEN

Iedereen heeft de mogelijkheid om op een zelfgekozen manier en tempo te blijven leren, te onderzoeken en eigen vaardigheden te blijven ontwikkelen. De Bibliotheek is bij uitstek de partij om te ondersteunen bij de ontwikkeling van mensen. Dit vormt de kern van de opgave van de bibliotheek en hier wordt actief op ingezet met programmering en activiteiten passend bij de vraagstukken van deze tijd.

DIT DOET HET OVERIJSSELS NETWERK DOOR:

- Een **stevige lokale programmering** te ontwikkelen rond (actuele) maatschappelijke thema's. Altijd samen met anderen en vanuit praktische invalshoek.
- Zorgen dat medewerkers beter uitgerust zijn om de lokale programmering **in, met en voor stad of dorp**, handen en voeten te geven.
- De Bibliotheek zichtbaar te maken als **plek voor lokale ontmoetings-, leer en leesactiviteiten** voor individuen en voor groepen.
- Goed samenspel in het netwerk, zodat innovaties niet alleen door koplopers ontwikkeld worden, maar voor alle deelnemers binnen het netwerk een mogelijkheid is.
- Het werken aan een stevige agenda rond technologische en digitale ontwikkelingen, passend bij doelgroepen en behoeften. Hierin kijkt het netwerk naar (bovenlokale) kansen om een lokale visie en aanpak te ontwikkelen rondom het thema **Bibliotheek en Technologie**.

VERANDEREN EN VERBREDEN

De Bibliotheek als organisatie is klaar voor de continue veranderende samenleving. Samen met onze partners én inwoners maken wij de Bibliotheek.

OPGAVEN

Om mee te bewegen in toekomstige veranderingen willen bibliotheken hun organisatie innoveren, (door)ontwikkelen en versterken. Dit betekent een Bibliotheek die:

- creatief en innovatief is in het vinden van manieren om te kunnen voldoen aan haar (maatschappelijke) opgaven
- robuust (gefinancierd), goed bereikbaar en toegankelijk is
- inwoners en partners ervaren wat de maatschappelijke meerwaarde is van de Bibliotheek
- medewerkers in dienst heeft die toegerust zijn om de veranderende maatschappelijke opgave het hoofd te bieden.

DIT DOET HET OVERIJSSELS NETWERK DOOR:

- Het bouwen van een stevig lokaal, regionaal en provinciaal partnerschap. Met meer 'kruisbestuiving' tussen organisaties.
- In co-creatie mét de doelgroep en partners het verschil te maken. Samen maken wij de Bibliotheek. Het netwerk transformeert zich van aanbodbericht naar vraaggericht werken.
- Het versterken van inkomsten-, waarderings- en financieringsmodellen om de Bibliotheek financieel in balans te houden.
- Bibliotheekmedewerkers te helpen bij hun professionele ontwikkeling en het vitaal blijven. Zo kunnen zij de veranderde samenleving én de Bibliotheek blijvend verder helpen. Ook de inzet van de juiste vrijwilligers speelt een rol.
- Het beschikbare datalandschap optimaal te gebruiken door te onderzoeken, monitoren/leveren van gegevens, data-analyse en effectmeting.
- Onderzoeken welke organisatiemodellen voor de organisaties afzonderlijk als voor het netwerk als geheel het beste passen voor de toekomst, zodat voor elke inwoner in Overijssel een volwaardige maatschappelijk-educatieve bibliotheek bereikbaar is.